

UZASADNIENIE

T. P., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) z/s w J., wniósł pozew przeciwko (...) S.A. w W. o zapłatę kwoty 9342,34 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28.08.2021r. do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku z kolizją drogową z dnia 2.07.2021r., której sprawca ubezpieczony był u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Podał, że w związku z likwidacją szkody w swoim pojeździe, poszkodowany J. Z. w okresie od 2 lipca do 12 sierpnia 2021r. (41 dni) wynajął od powoda samochód zastępczy, uzgadniając stawkę dobową za najem w wysokości 200 zł netto (246 zł brutto), co odpowiadało cenom rynkowym. W cenie najmu uwzględnione zostały również koszty czyszczenia i dezynfekcji samochodu (123 zł brutto). Poszkodowany poniósł ponadto koszt holowania uszkodzonego pojazdu w kwocie 467,89 zł oraz parkingu (24,60 zł x 35 dni). Kwota, której domaga się powód, na podstawie faktury VAT nr (...) z dnia 12.08.2021r., została pomniejszona o wypłaconą dotychczas kwotę 1793,34 zł (1697,40 zł + 95,94 zł z tytułu kosztów podstawienia i odbioru auta zastępczego), z tytułu uznania przez pozwaną swojej odpowiedzialności. Powód podał, że nabył wierzycelność na podstawie umowy cesji z dnia 12.08.2021r.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Zarzuciła, że wypłaciła odszkodowanie po zweryfikowaniu stawki dobowej najmu do kwoty 115 zł netto za dzień. Pozwana zarzuciła, że zaproponowała poszkodowanej bezgotówkowy najem pojazdu zastępczego od współpracującego z pozwaną podmiotu, wg tej stawki. Poszkodowana nie skorzystała z tej oferty i wynajęła pojazd za cenę przewyższającą ofertę pozwanej, czym doprowadziła do nieuzasadnionej eskalacji rozmiaru szkody. Pozwana zarzuciła nadto, że uzasadnionym jest jedynie okres 12 dni najmu (od zdarzenia do przyznania odszkodowania z tytułu wystąpienia tzw. szkody całkowitej), wobec czego zweryfikowała także koszt parkowania jedynie do tego okresu (12 dni x 20 zł netto), wypłacając z tego tytułu kwotę 295,20 zł oraz zakwestionowała zasadność ponoszenia kosztów podstawienia i odbioru oraz sprzątania pojazdu. Odnośnie żądania zwrotu kosztów holowania, pozwana zarzuciła, że powód je zawyżył; podniosła, że wypłaciła z tego tytułu kwotę 202,95 zł, przyjmując ryczałt, obejmujący również załadunek i rozładunek pojazdu.

Stan faktyczny:

W dniu 2.07.2021r. w kolizji drogowej uszkodzony został samochód marki M. (...), nr rej. (...), będący własnością J. Z. (szkoda całkowita). Pozwany był ubezpieczycielem sprawcy wypadku z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, pozwany wypłacił odszkodowanie:

- w kwocie 1697,40 zł, z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego (12 dni x 115 zł netto);
- w kwocie 95,94 zł, z tytułu kosztów podstawienia i odbioru auta zastępczego;
- w kwocie 295,20 zł, z tytułu kosztów parkowania (12 dni x 20 zł netto);
- w kwocie 202,95 zł, z tytułu kosztów holowania.

Bezsporne.

Sąd ustalił:

Na czas likwidacji szkody, poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki F. (...), który był mu potrzebny w życiu codziennym. W umowie wskazano cenę 200 zł netto za dobę najmu. Samochód zastępczy został wydany poszkodowanemu w dniu 2.07.2021r. i zwrócony w dniu 12.08.2021r. Został poinformowany przez powoda, że zawarł umowę z wypożyczalnią, która nie współpracuje z ubezpieczycielem sprawcy wypadku, a jest podmiotem świadczącym usługi na wolnym rynku.

Dowód: umowa najmu (k-11), oświadczenia poszkodowanego (k-14,15)

W dniu 12.08.2021r. poszkodowany upoważnił powoda do bezgotówkowego rozliczenia wynajmu pojazdu zastępczego w Towarzystwie ubezpieczeniowym sprawcy, w tym do wglądu w akta szkody, otrzymywania wszelkich informacji w zakresie likwidacji szkody, załatwienia wszelkich spraw formalnych w zakresie likwidacji szkody oraz wynajmu auta zastępczego oraz do odbioru odszkodowania.

Dowód: upoważnienie (k-13).

Na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 12.08.2021r. poszkodowany sprzedał powodowi wierzytelność z tytułu kosztów najmu w.w. pojazdu zastępczego w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 2.07.2021r.

Dowód: umowa cesji (k-12).

Pismem z dnia 12.08.2021r. (doręczonym w dniu 20.08.2021r.) powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 11633,83zł, tytułem odszkodowania zgodnie z doł. fakturą nr (...).

W odpowiedzi pozwana – pismem z dnia 27.08.2021r. – poinformowała powoda o przyznania odszkodowania w wys. 1793,34 zł (koszt najmu pojazdu zastępczego oraz podstawienia i odbioru auta).

Pismem z dnia 15.09.2021r. (nadany pocztą przesyłką poleconą w dniu 16.09.2021r.) powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 9840,49 zł, tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego (które zostały zwrócone jedynie w części).

W odpowiedzi pozwana – pismem z dnia 21.09.2021r. – poinformowała powoda o dopłacie odszkodowania w wys. 498,15 zł (koszt parkingu i holowania).

Dowód: pisma powoda z potwierdzeniem nadania/odbioru; decyzje w sprawie szkody (k-19-23).

W okresie lipiec-sierpień 2021r. stawki rynkowe najmu pojazdów, odpowiadających klasie pojazdu M. (...), w rejonie miejsca zamieszkania poszkodowanego opiewały na 158,20 zł – 128,50 zł netto.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej B. D. (k-41 i 59 i nast.)

Sąd zważył, co następuje:

Kwestia odpowiedzialności pozwanej za skutki wypadku z dnia 2.07.2021r. nie była sporna. Powód uzasadnił swoją legitymację wobec pozwanego ubezpieczyciela tym, że nabył wierzytelność o wypłatę odszkodowania, z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego, od poszkodowanej, na podstawie umowy cesji (art. 509 kc).

Należność dochodzona w pozwie obejmowała różnicę między kosztami wynajmu samochodu zastępczego, parkowania i holowania, naliczonymi przez powoda, a wysokością odszkodowania, wypłaconego przez pozwanego ubezpieczyciela. Sporna była wysokość stawki za dobę najmu pojazdu, okres najmu, wysokość kosztów holowania oraz dodatkowo zasadność zwrotu kosztów czyszczenia auta (123 zł).

Odnośnie stawki dobowej najmu, wskazać na wstępie należy, że poszkodowany nie miał obowiązku poszukiwać podmiotu, oferującego najniższe stawki. Wystarczy, aby stawki najmu pojazdu nie odbiegały rażąco od średnich stawek na rynku lokalnym.

W rozpoznawanej sprawie strona pozwana zarzuciła, że oferowała poszkodowanemu bezgotówkowy wynajem pojazdu zastępczego w jednej ze współpracujących z nią wypożyczalni, bez konieczności ponoszenia jakichkolwiek opłat, za cenę 115 zł netto za dobę, a poszkodowany nie skorzystał z tej oferty, wynajmując pojazd zastępczy od powoda za dużo wyższą cenę. Twierdzenia te okazały się gołosłowne. W piśmie procesowym z dnia 5.08.2022r., powód okolicznościom tym zaprzeczył, wskazując, że brak jest dowodu doręczenia druku z informacją dot. organizacji pojazdu zastępczego.

Ciężar udowodnienia tego faktu spoczywał na stronie pozwanej, gdyż to ona czerpie z niego korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 kc).

Powołując się na obowiązek poszkodowanego minimalizowania szkody i zmniejszenia jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i art. 826 § 1 kc), strona pozwana nie wykazała, że przedstawiła poszkodowanemu realną ofertę organizacji pojazdu zastępczego - w sposób umożliwiający zapoznanie się z jej treścią (art. 61 kc) - która gwarantowała satysfakcjonujący poziom i zakres usług, a więc najem auta zastępczego w tej samej klasie co uszkodzony za cenę 115 zł netto za dobę. Należyne odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego powinno zatem być naliczone po stawce dobowej, umówionej z powodem. Koszty te były ekonomicznie uzasadnione, skoro poszkodowany był uprawniony do wyboru wypożyczalni i nie miał przy tym obowiązku poszukiwania najtańszej usługi na rynku. Stawka ta nie jawi się też jako rażąco wygórowana w świetle opinii biegłego sądowego, sporządzonej w niniejszej sprawie.

Stanowisko pozwanego nie można także podzielić odnośnie okresu najmu. Z twierdzeń powoda (doł. jak na k-17) wynika, że odszkodowanie z tytułu wystąpienia tzw. szkody całkowitej wpłynęło na rachunek bankowy poszkodowanego w trzech transzach: I – 26.07.2021r., II – 3.08.2021r., III (za wrak auta) – 5.08.2021r. Pozwany okolicznościom tym nie zaprzeczył. Uzasadniony okres najmu należało liczyć z uwzględnieniem daty ostatecznej zapłaty odszkodowania za uszkodzony samochód plus siedem dni na organizację zakupu nowego pojazdu, tj. do 12.08.2021r. Okres ten, od dnia wystąpienia szkody, wynosił 41 dni, zgodnie ze stanowiskiem powoda. Zatem należyne poszkodowanemu z tego tytułu odszkodowanie powinno wynosić 10.086 zł (246 zł brutto x 41 dni). W tej sytuacji brak było również podstaw do ograniczenia odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów parkowania, które pozwana wypłaciła – po bezspornej stawce 20 zł netto za dzień – jedynie za 12 dni, gdy tymczasem konieczność pakowania uszkodzonego pojazdu zachodziła do czasu sprzedaży wraku, co miało miejsce w dniu 5.08.2021r. Strona pozwana nie przedstawiła żadnych zarzutów, pozwalających na stwierdzenie, że poszkodowany swoim zawinionym zachowaniem doprowadził do nieuzasadnionego wydłużenia okresu najmu pojazdu zastępczego i parkowania pojazdu uszkodzonego, a przez to do zwiększenia rozmiaru szkody. Bezasadnie ponadto pozwana obniżyła wypłacone powodowi odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów holowania. Pozwana powołała się na wypłatę z tego tytułu „ryczałtu”, bez wyjaśnienia sposobu jego obliczenia, przy czym w żaden sposób nie odniosła się do twierdzeń powoda, dołączonych do pozwu (k-18), odnośnie zastosowanych przez niego stawek za kilometr, ilości przyjętych kilometrów oraz stawki za załadunek i wyładunek. Pozwany nie wykazał, że powód zawyżył koszty holowania (wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, złożony w odpowiedzi na pozew, na okoliczność „uzasadnionych kosztów holowania” został cofnięty na rozprawie).

Na uwzględnienie nie zasługiwało powództwo w części, dotyczącej zapłaty kwoty 123 zł, tytułem zwrotu opłaty za czyszczenie pojazdu / dezynfekcję antybakteryjną. Opłata ta nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą, ponadto nie została przewidziana w umowie najmu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów w zw. z art. 822 kc i art. 436 § 1 kc w zw. z art. 435 kc, art. 361 § 1 i 2 kc, art. 363 § 1 i 2 kc, zasądzono na rzecz powoda odszkodowanie w łącznej kwocie 9219,34 zł, w tym: - kwotę 8388,60 zł, z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w okresie od 2.07 do 12.08.2021r. wg stawki 246 zł (brutto) za dobę, pomniejszając tą kwotę o dotychczas wypłaconą z tego tytułu sumę 1697,40 zł;

- kwotę 565,60 zł, z tytułu kosztów parkingu (24,60 zł brutto x 35 dni = 861 zł – 295,20 zł);

- kwotę 264,94 zł z tytułu kosztów holowania (5,80 zł x 6,7 km) + (6,20 zł x 6,7 km) + (2 x 150 zł) = 467,89 zł (brutto) – 202,95 zł.

Powód zgłosił roszczenie i wezwał pozwaną do zapłaty, w oparciu o dołączoną fakturę, w piśmie z dnia 12.08.2021r., doręczonym w dniu 20.08.2021r. Od tej daty należało liczyć ustawowy 30-dniowy termin spełnienia świadczenia przez ubezpieczyciela (art. 817§1 kc). W dniu 20.09.2021r. pozwana była już w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia, co skutkowało obowiązkiem zapłaty odsetek (art. 481§1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc).

Orzeczenie w pkt III oparto na przepisach art. 100 zd. 2 kpc w zw. z art. 98 § 1,1(1), 3 kpc, przyjmując, że powód uległ tylko co do nieznacznej części swojego żądania. W skład kosztów procesu, poniesionych przez powoda i obciążających stronę pozwaną, jako przegrywającą sprawę, wchodzi: uiszczona opłata sądowa od pozwu, opłata skarbową od pełnomocnictwa, wynagrodzenie pełnomocnika, będącego radcą prawnym, w stawce minimalnej (500 + 17 + 1800).

Orzeczenie w pkt III wyroku oparto na przepisie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. 2019, poz. 785 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 2 kpc i art. 98 § 1 kpc. W toku postępowania Skarb Państwa poniósł tymczasowo wydatki na wynagrodzenie biegłego w kwocie 505,52 zł, ponad uiszczoną przez pozwaną zaliczkę (k-65). Zgodnie z wynikiem procesu, wydatkami tymi obciążono stronę pozwaną.